

تغذیه مصنوعی

(Artificial Breast Feeding)

تعریف: یعنی کودک با شیرینی غیر از شیر مادر (شیر مصنوعی یا شیر دام) تغذیه می شود و تغذیه با شیر مادر اصلاً صورت نمی گیرد .

شیرخشک ترکیبی پودری از شیر است که برای تغذیه نوزادانی که به هر علت نمی توانند از شیر مادر تغذیه کنند ساخته می شود .

انواع شیرخشک از نظر منبع تهیه :

- شیرخشک بر پایه شیر گاو
- شیرخشک بر پایه سویا

خطرات تغذیه با شیر مصنوعی را می توان به چهار دسته تقسیم کرد.

۱- خطرات ناشی از تکنیک غلط:

- تجویز مقدار کم شیر به علت صرفه جویی مادر
سبب کاهش رشد و بروز سوء تغذیه شیرخوار می شود .

- تجویز مقدار زیاد شیر هم که به علت عجله مادر در بزرگ شدن شیرخوار است علاوه بر چاقی، عوارضی نظیر عدم تحمل غذا، استفراغ، ناراحتی های گوارشی به دنبال دارد.

- خوراندن شیر غلیظ مشکل دیگری است که باعث هیپرایمولاریتی سرم شیرخوار و فشار روی کلیه برای دفع مقدار زیادی الکترولیت می شود، این بچه ها سریعاً بی اشتها می شوند و از خوردن شیر، امتناع می ورزند ولی آب را با اشتیاق می نوشند.

هنگام تهیه شیرخشک از مقدار گفته شده روی برچسب قوطی استفاده کنید .

۲- خطرات مربوط به عدم رعایت نکات لازم

بهداشتی در تهیه نگهداری صحیح شیر :

- تاریخ مصرف شیر های خشک معمولاً تا ۲ سال بعد از تهیه نیز ادامه می یابد ولی از مصرف شیرهایی که تاریخ مصرف آن ها منقضی شده است باید پرهیز کرد .

- شیر اضافی در یخچال نگهداری شود یا دور ریخته شود .

- شیر تهیه شده در بطری از دسترس حشرات دور نگه داشته شود .

- از قرار دادن شیشه شیر در معرض آفتاب بپرهیزید .

- شیشه ی شیر را توسط شیشه پاک کن قبل از اینکه از آن استفاده نمایید، تمیز کنید. از مواد استریل کننده و ضد عفونی برای تمیز کردن می توانید استفاده کنید.

خطرات تغذیه با شیر مصنوعی

واحد سلامت همگانی
بیمارستان بنت الهدی

رهنمودهای اصولی تغذیه با شیر خشک:

- همراه شیر خشک باید صبح و شب مقداری آب جوشیده خنک در اختیار شیرخوار گذاشت.
- آبی که برای تهیه شیر استفاده می شود، باید جوشیده و ولرم باشد تا ویتامین های موجود در شیر از بین نرود.
- بایستی سر شیشه از جنس سیلیکون و لاتکس، استاندارد با شکل طبیعی (شبیه نوک سینه مادر) باشد.
- شیشه را طوری نگه دارید که هوا وارد دهان کودکتان نشود.

منابع:

کتاب جامع بهداشت عمومی - دکتر غلامرضا خاتمی
کتاب راهنمای مادران برای تغذیه با شیر مادر -
گروه مولفین وزارت بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی

شماره تلفن بیمارستان : ۴ - ۵۸۳۲۲۳۶۵۵۱
سایت بیمارستان :

www.bentolhoda.nkums.ac.ir

کانال آموزش بیمار بیمارستان بنت الهدی :

[@bimarestan-bentolhoda](https://www.instagram.com/bimarestan-bentolhoda)

۳- مشکلات ناشی از اجزاء شیر خشک:

- اندازه دلمه های کارئین وجود در شیر خشک بزرگتر از شیر مادر و هضم آن هم برای شیرخوار مشکل تر است.
- زیادی املاح موجود در شیر خشک باعث چاقی و افزایش اسمولاریته سرم می شود و زمینه را برای ایجاد هیپولاترمی آماده می کند.

۴- سایر اختلالات:

- شیر مصنوعی فاقد عوامل اسمنی بخشش در برابر بیماریها است.
- ابتلاء شیرخوار را به بیماریهای عفونی و اختلالات گوارشی و ... بیشتر می کند .
- زمینه ساز ابتلا به حساسیت ها مثل آسم، آگزما، چاقی مفرط، بیماریهای قلبی - عروقی و دیابت در آینده است.
- کاهش بهره هوشی و تضعیف رابطه عاطفی مادر و فرزند را موجب می شود .